

Com podem fer de Terrassa una ciutat més participativa i democràtica

ESPAIS DE CONSTRUCCIÓ DE PROPOSTES

Informe de resultats.

7 de juny de 2017.

CC President Macià.

1. INTRODUCCIÓ

A continuació es presenta el buidatge de les aportacions i de les idees que van sorgir de la sessió participativa que va tenir lloc al Centre Cívic President Macià el dia 7 de juny de 2017, en el marc del procés participatiu del PAM 2018.

***Objectiu de la sessió:**

Promoure el debat i les propostes ciutadanes sobre com podem fer de Terrassa una ciutat més participativa i democràtica.

Els debats i les aportacions recollides es penjaran a la plataforma Decidim per a que generin opinió ciutadana i facilitin amb exemples, la construcció de propostes.

*** Participants.**

Van participar un total de 9 persones.

- 5 ciutadans i ciutadanes.
- 4 treballadors municipals.

*** Temes que es posen a debat.**

- Aprofundiment democràtic.
- Control ciutadà
- Transparència i comprensió.
- Nous espais de cooperació.
- Corresponsabilització.
- Centres cívics.
- Els consells de participació.
- Comunicació i informació municipal,.

2. RESULTATS DE LA SESSIÓ.

* Seguiment i resposta de les propostes ciutadanes que es presenten

Sovint es presenten propostes (per instància, en processos de participació, etc) que no reben resposta, sinó un silenci administratiu.

“Vaig fer una proposta a l’ajuntament fa 2 anys i encara no m’han dit res”

L’administració té l’obligació de respondre (que no hem de confondre amb *resoldre*), les demandes ciutadanes en un període de 10 dies. Es proposa que d’entrada es doni una resposta de recepció de la demanda ciutadana, tipus:

“L’Ajuntament ens hauria de respondre automàticament estil...hem rebut la vostra petició, ja estem treballant per veure si es pot resoldre i de quina manera”.

A través de la Plataforma Decidim, es planteja una traçabilitat de les propostes basada en el següent cicle i per saber en tot moment que s’està fent amb la proposta que es presenta:

Propostes rebudes => 3 requeriments:

1. hi ha pressupost per implementar-la
2. és viable tècnicament => s’executa l’any 2018
3. rep suports suficients

En la fase de recollida de propostes, la ciutadania planteja les seves aportacions a la plataforma Decidim.

Entre la fase de fer les propostes i la de suports, hi ha una etapa de valoració interna per part de l’administració per a valorar si les propostes són executables o no (són legals, competencials i pressupostables en un any). Per a les propostes que no són executables, l’administració ha de rendir comptes i explicar a la ciutadania amb un llenguatge accessible i comprensible els motius del per què s’han descartat.

En aquest procés de retorn és important realitzar una tasca pedagògica sobre quines són les competències i el funcionament de l’ajuntament. Algunes vegades, l’ajuntament no té competències per a dur a terme les propostes que es fan (potser són competència d’una altra administració: Generalitat, Estat espanyol,...). I és aquest procés pedagògic el que pot promoure un esperit crític i una major idoneïtat per a futures propostes ciutadanes. En definitiva permet un apropament de la ciutadania de cara a l’acció municipal.

“El seguiment conjunt (administració i ciutadania) de les propostes permet convertir les propostes en un bé comú. “

***Cultura participativa**

La ciutadania percep l'ajuntament molt sovint com una maquinària complexa que té l'únic objectiu de realitzar tràmits. El ciutadà està acostumat a ser tractat per part de l'administració com un usuari de serveis o fins i tot com un client.

En el món de la participació existeix una desconexió ciutadana, una part de la ciutadania no es sent còmode en els espais de participació que l'administració genera. Així com els hospitals no van a buscar els seus propis malalts, l'ajuntament no hauria de buscar participants.

L'administració necessita fer un procés reflexiu i cercar noves fórmules per a transformar aquesta situació i apropar els processos de decisió municipal a la ciutadania. Cal buscar estratègies innovadores i adequades a la realitat per tal de que la ciutadania pugui sentir com a propis aquests espais de participació i de decisió col·lectiva.

La ciutadania, o si més no una bona part d'aquesta, no vol estar desvinculada de tot allò que passa al seu entorn, vol poder expressar-se i participar. La participació ha patit un canvi d'escenari en els últims anys i cal adaptar noves formes a aquests nous escenaris: des de l'ajuntament cal crear una nova forma de fer participació.

Al mateix temps la ciutadania ha de fer un procés reflexiu sobre com transformar la cultura de la queixa en una cultura més participativa, adoptant responsabilitats com a ciutadans i ciutadanes per a la millora de Terrassa.

“Com que pago impostos tinc dret a queixar-me quan les coses no es fan bé”.

A la frase anterior caldria sumar-li les següents:

“Com a membre d'una societat, tinc l'obligació de responsabilitzar-me amb el que passa al meu barri i al meu municipi”

“Com a ciutadà/na tinc dret a queixar-me i l'obligació de participar”

Que la democràcia i la participació vagin més enllà de les eleccions cada 4 anys. L'ajuntament rep milers de queixes a l'any via instància, via twitter, a través del 010, etc. Cal anar més enllà de la queixa i trobar espais per a debatre les queixes i construir propostes conjuntament per a resoldre-les.

Es destaca que fora del procés del PAM no està estructurat un sistema de recollida de propostes, i això no convida a la ciutadania a desenvolupar idees per a propostes futures. La Plataforma Decidim vol ser una acció per a estructurar aquestes propostes i a donar-ne continuïtat de forma transparent.

Hi ha diversos processos participatius en marxa actualment a Terrassa. De moment però, només hi ha un procés en actiu a Decidim: el procés de definició del Bus. Es considera una prova pilot per veure les oportunitats que dóna la plataforma virtual, ja que cada procés té uns criteris específics que cal analitzar com incorporar-los per a que el procés sigui eficient, efectiu i tingui les mínimes incidències.

Es considera que el PAM és fàcil de confondre amb els partits polítics o els programes electorals. El gran repte de l'ajuntament és que la ciutadania vegi aquest procés com quelcom desvinculat dels colors polítics i que es vegi com un procés de decisió col·lectiva. A nivell tècnic existeix una reflexió permanent sobre com promoure i comunicar la campanya per a què arribi a una major part de la ciutadania i fer-la comprensible.

***Comunicar no és el mateix que informar o difondre**

A Terrassa l'ajuntament informa. La informació no és escassa, al contrari, es genera un volum important i de qualitat. I la informació es mou, els cartells, els fulletons, els butlletins arriben als carrers i a les cases. La pàgina web municipal està carregada d'informació. Però difondre informació no és el mateix que comunicar. Comunicar implica un cert reconeixement de la persona receptora, implica una invitació a la resposta i una voluntat d'escoltar-la.

Es considera que...

“la revista Visquem era un bon recurs informatiu sobre tot allò que programa l'ajuntament”

El web municipal pot ser una bona eina de comunicació. Tot i així, no es valora com un recurs que s'utilitzi quotidianament per a estar informat sobre què fa i deixa de fer l'ajuntament, sinó que la ciutadania utilitza el web únicament quan ha de realitzar algun tràmit, o una gestió concreta.

Manquen ponts de comunicació entre ajuntament i ciutadania, cal cercar estratègies per a enfortir aquest vincle, i canviar les formes tradicionals pròpies d'una maquinària burocràtica, cap a mecanismes de comunicació adequats als diferents sectors i col·lectius de la ciutadania.

Terrassa és una ciutat urbanísticament caòtica. Existeix la percepció de què és una federació de petits poblets, i aquest fet no ajuda a la participació amb visió de ciutat. Existeix una visió poc integrada del que és Terrassa, i resulta força complex fomentar la cohesió social a nivell de ciutat.

La població és molt diversa segons el districte, es poden identificar idiosincràcies diferenciades segons els barris. Per tant:

“l'estratègia comunicativa també ha de tenir en compte l'eix territorial i l'eix generacional. Caldria veure si cada districte i cada col·lectiu té formes comunicatives pròpies.”

La informació arriba, però... és comunicativa? És comprensible per la ciutadania? Difondre no és el mateix que comunicar. Potser part de la ciutadania no es sent interpel·lada per l'ajuntament degut a les formes que utilitza, que no criden la seva atenció, que no sent que la informació vagi dirigida cap a ella.

Es destaca la importància que té la font d'informació (persona o mitjà de comunicació) per a què la gent s'interessi per aquesta. La fiabilitat, la confiança i la

credibilitat de la font és determinant per a que la gent pari atenció a la informació que es dóna. Per posar un exemple, la meitat de les persones assistents, acudeixen a aquesta sessió a través de la recomanació d'una tècnica municipal de referència que gaudeix de la confiança i la credibilitat necessàries per a assegurar l'interès de la sessió.

***Bones pràctiques: un exemple, el Fòrum Jove**

La gent jove no té les eines ni els espais adients per a participar.

“És necessari crear espais de debat i trencar amb la idea que la participació ciutadana es només votar cada 4 anys.”

“Cal tenir en compte que els joves que no tenen 18 anys també han de poder participar i de fet tenen moltes coses a dir.”

Els i les joves han de tenir un paper important en la conformació del model de ciutat que volem. Cal buscar estratègies per al foment de la cultura participativa, i en especial entre el col·lectiu jove. Sovint es diu que la gent jove no s'implica, no participa. Però potser no participen perquè no senten com a propis aquests espais i canals institucionals de participació. Les iniciatives de participació ciutadana, en general no prioritzen gaire les motivacions de la joventut. Tot i així, no vol dir que no tinguin coses a dir, ni iniciatives per a la transformació i la millora del municipi. Cal saber escoltar la gent jove.

“El Fòrum Jove del Pla Local de Joventut, en el que tenia un important paper la gent jove del municipi, van assistir al voltant de 300 joves de tots els barris de Terrassa”

L'objectiu era el de debatre i concretar propostes de polítiques municipals en l'àmbit juvenil. Es considera que va ser un molt bon exemple de bona pràctica en l'àmbit de la participació juvenil.

Entre aquests 300 joves hi ha havia gent que era la primera vegada que participaven en una dinàmica de participació municipal. Però aquest fet no vol dir que no participin. Cal distingir entre el que és la participació institucional i la participació associativa o a través de col·lectius.

Si avui es promou la participació com a eina per a l'apropament de la política als joves, estarem fomentant la cultura participativa del futur. Cal fomentar les noves tecnologies com un format vàlid per a la participació ciutadana, instruments que la gent jove coneix bé i utilitza diàriament com a forma de relació.

Es considera que en els centres educatius, en els instituts específicament, el sistema educatiu no fomenta la participació. Els PIDCES (punt d'informació i dinamització als centres d'educació secundària) tenen molta resposta i bona acollida. I les xerrades temàtiques que es realitzen per diferents recursos i experts trenquen molt amb la dinàmica escolar, dirigida gairebé exclusivament als estudis i a seguir el programa

curricular. Es consideren molt bones eines per a generar debat i reflexió entre els joves i apropar-los al què passa al seu voltant, més enllà dels estudis.

Es poden dissenyar petits projectes amb una partida pressupostària pròpia i que el joves decideixin la seva implementació i realitzin el seguiment. En aquest sentit, les Comunitats Educatives Terrassa són un referent dins el món educatiu, ja que s'han vinculat projectes d'alumnes de les escoles i instituts a les dinàmiques del seus barris.

***Centres cívics (CC) com a espais de referència per a la dinamització participativa dels barris**

“Els centres cívics estan col·lapsats, no poden absorbir la demanda d'espais per a entitats, col·lectius o projectes concrets. “

Són espais de trobada que podrien suposar una referencialitat del foment de les iniciatives ciutadanes i de la participació, no només la participació promoguda per l'ajuntament.

Alguns CC tenen molt moviment de gent, entitats i col·lectius. Però actualment tenen més una funció d'hotel d'entitats i espais per a activitats i cursos, que no pas espais de generació d'idees, de treball en xarxa i iniciatives ciutadanes. L'acció comunitària als CC es troba força fragmentada. Es considera que els CC tenen molt més potencial que el que ofereixen avui. Entre les tasques que pot fomentar està promoure una xarxa de col·laboració ciutadana, la dinamització efectiva i de manera conjunta de la comunitat, o la gestió del CC per part de les pròpies entitats (licitació + consell gestor).

Es planteja la següent proposta...

“Els centres cívics s'haurien d'especialitzar amb alguna temàtica. Per exemple, que un CC prioritzi les activitats del món de les arts escèniques, un altre les arts plàstiques, un altre temàtiques relacionades amb la salut, etc.”

Que l'eix territorial no actuï com a frontera per als barris, sinó programar accions per temàtiques per tot el territori amb una finalitat més cohesionadora dels ciutadans i ciutadanes de Terrassa.

“Les persones participen en les coses que les motiven i es mouen prioritzant les temàtiques que l'interessen”

La proposta d'especialització pot permetre unificar àmbits i generar dinàmiques més riques i focalitzades en un espai concret.